

A Diogenész Klub

Az emberiség történelmét végigkíséri a különböző nyilvános vagy titkos társaságokat, köröket körülölelő rejtély, vagy éppen ellenkezőleg, nimbusz, egyfajta renomé és az elit-hez tartozás titkon jóleső érzése, vagy csak a hozzánk hasonlóan gondolkodó emberekkel való kapcsolattartás öröme, legyen szó akár a Rotaryról, a Bilderberg-csoportról, egy remekbe szabott szabadkőműves páholyról, a kerületi ping-pongosok klubjáról vagy a monacói jachtklubról. Az ember e tekintetben hajlamos egyszerre azonosulni az olyan szállóigévé vált kijelentésekkel miszerint „Ha én ezt a klubban egyszer elmesélem...” vagy „Sohasem lennék egy olyan klubnak a tagja, amelyik elfogadna engem tagjának”, habár kétségkívül a skála két szélsősége közötti úr meglehetősen széles. A klubok, társaságok, körök sűrűjéből azonban kiemelkedik a skót születésű Sir Arthur Conan Doyle (1859–1930) tollából született, francia felmenőkkel büszkélkedő detektív, Sherlock Holmes bátyja, Mycroft Holmes által alapított Diogenész Klub. E klub fő ismérve *A görög tolmács* címet viselő fejezetben Sherlock Holmes által kifejtett, az egyszerre embergyűlöletből vagy féltékenységből eredő, „emberkerülést”. Tehát „egymás mellett” és mégis „külön-külön”, vagy ha jobban tetszik „egyedül” egy adott térben és időben. Ez a 19. századi romantika korában egyben különcnek szánt és ható jellemző mára, azaz a 21. század elejére általános urbánus életérzéssé nőtte ki magát.

A világ nagyszínpadán a különböző aktorok közötti pozitív interakció hiányát voltak hivatottak betölteni a második világháborút közvetlenül követő időszakban a különböző nemzetközi szervezetekbe tömörülő államok által létrehozott érdektömörülések. Hogy az adott érdek nemes vagy csupán gazdasági, katonai jellegű volt, nem von le semmit a fejlődés üdvözlendő jellegéből. Az „emberkerülést” felváltotta a különböző „klubokon” belüli és a különböző klubok közötti párbeszéd, azaz inter- és intraklubdiskurzus vagy kommunikációs csatorna. Korántsem volt idill, ezt mi magyarok tudjuk talán a legjobban, de a világ mintha előre haladt volna, megpróbált volna fejlődni, aki tudta, hova kell nézni, az megpillanthatta benne helyenként akár még a szépet is. Nos, ebből mára nem maradt szinte semmi. Az Unió, a globalizáció által generált egyik krízisből a másikba tántorog tizenöt éve, és saját sorsa felett mintha egyre kevésbé lenne ura a „geopolitikai” címkét magán viselő von der Leyen vezette Bizottság által félmjelzett Unió. Tagjai mintha „egymás mellett” és mégis, „külön-külön” vagy ha jobban tetszik „egyedül” lennének. A Diogenész Klub, köszöni szépen, él és virul, míg mi azon elmélkedhetünk, vajon Rembrandt *Európa elrablása* csupán egy műalkotás-e a sok közül.

Nem ígérem, hogy ezt a „spleent” meg fogja változtatni az *Európai Tükör* első dupla száma, de talán segítségül szolgálhat egyes folyamatok megértéséhez annál is inkább, mivel ez a szám számos, az európai kül- és biztonságpolitikát érintő tanulmányt is tartalmaz, amelyek az Uniónak nemcsak aktuális, hanem akár a jövőbeni kihívásaira is fókuszálnak. A teljesség igénye nélkül emelném ki Rada Péter tollából *A liberális világrend napirendalkotói: az Európai Unió és az Egyesült Államok kapcsolatai* címet viselő tanulmányt vagy Németh Viktória *Az Európai Unió Arktisz-politikájának pillérei* című írását, illetve Seidner Márton *A V4-ek gazdasági és politikai kapcsolata Izraellel – a szavazati magatartás az ENSZ Közgyűlésben a V4-ek és Izrael viszonyrendszerében* munkáját, de Ujházi Lóránd

A környezetvédelem és a teremtésvédelem mint találkozási pont a katolikus egyház és az Európai Unió kapcsolatában című tanulmánya is izgalmas, ígéretes fejtegetéseket tartogat az olvasó számára. Azonban „klasszikusabb” tematikájú tanulmányok is helyet kaptak, érdekeltek ebben a számban, mint például az *Az európai bűnügyi együttműködés nemzetközi vonatkozásban* Forstner Róbert tollából, az Európai Tanács működésének rejtelmébe kalauzoló Kalas Vivien írása, vagy az emberi jogok kérdésével foglalkozó szerzőink, Philippe Pellet és Kőből-Benda Vivien által írott tanulmányok.

Reméljük, tartalmas, kellemes és hasznos lesz a jelen lapszám is, nemcsak a menynyisége, hanem a tartalmi minősége szempontjából is.

